

Iniciativa mestni zbor
Od železnici 16, MB
T: 030 454 465
E: info@imz-maribor.org

četrtinka

Četrtnika je glasilo samoorganiziranih četrtnih in krajevnih skupnosti Maribora

IN VENDAR SE VRTI!

»Zelo lep dan je za mano,« se je že na začetku tokratnega zbora SČS Radvanje pohvalila Jasna. Tako dobrega odziva še zdaleč ni pričakovala, ko je načrtovala, na koga se obrniti za nagrade pri letošnjem Storžkovanju. Gre za dogodek, ki ga že drugo leto zapored organizira SČS Radvanje v sodelovanju s Turističnim društvom Radvanje in je bil lani zelo dobro sprejet med krajanji. Letos bodo dodali tekmovanje ekip in posameznikov. Brez »pokličite drugič« ali »se bomo dogovorili in javimo«, »napišite vlogo, pa jo bomo obravnavali« so se nagovorjena podjetja odzvala in nagrade so zbrane. Rudijeva »čistilna akcija« je v polnem teku – samo fotografira in javi, kje je naletel na odpadke in Snaga jih odstrani. Tudi za problem alergene ambrozije, ki se še inšpektorjem ni zdel rešljiv, je drugi Rudi že našel rešitev. Področje, kjer se je razrasla, bo po dogovoru očistil vod vojakov iz kasarne Franca Rozmana Staneta. V sodelovanju s šolo bo večina gospodinjstev v četrti obveščena o tem, kaj lahko prebivalci sami storijo za izboljšanje zraka v Radvanju. Ne nazadnje, tudi skupnemu samoorganiziranemu svetu SČS in SKS za varstvo uporabnikov javnih dobrin, poroča njihov delegat v tem organu, je končno uspelo, da je Ministrstvo za okolje in prostor naložilo tržni inšpekciji revizijo občinskega Odloka o odvajanju in čiščenju odpadnih voda, za katerega so dokazali, da ni v skladu z metodologijo, ki jo predpisuje republiška odredba. Za marsikoga so to mali koraki, ki pa vseeno dokazujejo, da samo-

IMZ prepoznana kot dobra praksa v Sloveniji

organizirani prebivalci v Mariboru postajajo upoštevan partner pri opozarjanju na napake in njihovem odpravljanju. Če Novovaščanom, ki so se jim pridružili Radvanjčani, uspe izpeljati projekt Parka ob Pekrskem potoku tako, da bo izveden z upoštevanjem predlogov in želja krajanov, ki jim bo namenjen, bo to pomembna stopnička v prizadevanjih za dejansko participacijo občanov pri odločanju o skupnih zadevah.

To sem zapisala v novički z enega zbora – enega od desetih delujočih – pred slabim mesecem dni. In Novovaščanom, skupaj z Radvanjčani, je delno

že uspelo. Na 92. zboru SČS Nova vas, kjer so strokovnjaki predstavili možnosti urejanja Pekrskega potoka in parka ob njem, so udeleženci podajali svoje predloge in zamisli, dobili pa zagotovilo pristojne občinske projektne pisarne, da bodo te predloge in želje v kar največji meri upoštevali. In ne le to, projektne rešitve bodo prav tako predstavljene na zboru, krajani pa bodo vključeni še v komisijo za izbiro najboljše rešitve. Kdaj se je to nazadnje v Mariboru zgodilo!

Gremo naprej. Zbor SČS Pobrežje je pred nekatro tremi leti in pol prvič poslal zahtevo, da se hitra cesta čez Pobrežje (od pesniškega rondoja do Ptujске ceste) izvzame iz vinjetnega sistema. Od takrat naprej je sledilo še nekaj pozivov, tudi kasneje od ustanovljene mestne delovne skupine za promet v okviru SČS in SKS v Mariboru. Občinskim možem se ni zdelo vredno kaj prida vključevati, medtem ko so bili odgovori pristojnega ministrstva vedno negativni. A to jesen je minister Gašperšič priznal, da zahteve niso pravilno razumeli in jo bodo preučili ponovno. Zelo velika možnost je, da se bomo prebivalci po tem delu ceste lahko vozili brez vinjete.

Se je poskus, da bi na parkiriščih pri UKC Maribor in bližnjih garažnih hišah bolniki plačevali nižjo ceno parkiranja, sfižil? Ne, le končan še ni. Do zdaj smo že dosegli, da vsaj nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča ne plačuje več UKC (iz naših žepov), ampak tisti, ki z visokimi parkirninami služi. Ali so mu nadomestilo tudi na novo in pravilno ocenili, bomo kmalu izvedeli s pomočjo informacijskega pooblaščenca. In počasi se bo, ne dvomim, morala odviti celotna zgodba okrog prenosa stavbne pravice z UKC na zasebnike in tudi hipotek, s katerimi so ti obremenili parkirne hiše. Umazanijo ste razkrili, če to prizna kdo ali ne, aktivni prebivalci s svojimi zahtevami, vprašanji in vztrajnostjo.

Se vam zdi posek lip na Cesti zmage poraz? Ne in ne! Lip prebivalcem na Cesti zmage in vsem ostalim Taborčanom, ki se zavedajo pomena in koristi odraslih dreves, res ni uspelo ohraniti, a sprožili so plaz. Kdaj se je v medijih pred »Cesto zmage« toliko pozornosti posvečalo potrebi po zaščiti dreves? So se kdaj prej ljudje tako mno-

- žično odzivali na vsak posek drevesa v mestih?
- Niso! Res je, da se je ob tem zgodila še namera o
- poseku cigarovcev na ptujski tržnici, a skupaj se
- je glas slišal še močnejše in sproža nove in nove
- akcije posameznikov in skupin.
- A zgodba še ni končana! Kot ni končana zgod-
- ba o spornem nasipu v Pekrah, zgodba dovozne
- poti do nekdanje tovarne Svile na Pobrežju in ru-
- šenja stavbe MČ Koroška vrata. V Mestnem sve-
- tu še čaka predlog mestne delovne skupine za
- lokalno samoupravo, da se spremeni postopek
- sprejemanja občinskega proračuna in se tako
- zagotovi javna razprava o tem pomembnem
- dokumentu, čeprav uradniki na mestni upravi
- gojijo upanje, da smo na Odlok o javnem redu že
- pozabili. A nismo. Če kaj, smo se aktivni prebiva-
- lci naučili vztrajnosti. Ne odnehamo ob prvi oviri
- in to končno začenjajo dojemati tako oblastni-
- ki kot tudi uradniki. Predvsem slednji so začutili
- moč samoorganiziranih aktivnih prebivalcev in
- da so jim ti lahko v pomoč. Ste vedeli, da celo
- sami predlagajo, da nekatere teme in probleme
- odpremo na zborih SČKS, ker jih sami ne uspe-
- jo rešiti zaradi neposluha občinskega vodstva in
- potrebujejo našo pomoč? Očitno vsaj nekateri
- zdaj tudi že vedo, da se problemi ne morejo in
- ne smejo reševati brez in mimo prizadetih prebi-
- valcev, ker bo njihov odziv vedno ostrejši.
- O tem, kaj vse je bilo postorjeno v preteklih štiri-
- rih letih, smo v Četrtniki že pisali, iz letošnjega
- bi lahko tudi še marsikaj dodala. Ko se vas lote-
- va pesimizem, prelistajte na spletu Četrtnike in
- zelo hitro vas bo pesimizem minil. Ni nas toliko
- na zborih, kot bi si želeli, a roko na srce, storili in
- dosegli smo ogromno. Nekateri še kar ne zmore-
- rejo dojeti, da vse to počnejo aktivni in povezani
- prebivalci. Še vedno se tako na občini kot v me-
- dijih največkrat z vsem skupaj omenja le IMZ in
- ne ljudi na zborih SČS in SKS, ker je težko dojeti
- in priznati, da ljudje, ki vedo, kaj hočejo, znajo in
- zmorejo to tudi uresničiti. IMZ-jevci smo res del
- te zgodbe, a ta bi bila brez aktivnih in vztrajnih
- prebivalcev po mestnih četrtih in krajevnih sku-
- pnostih najbrž že končana. Skupaj jo še pišemo
- in jo bomo še naprej.

POROČILO O DELU V SAMOORGANIZIRANIH ČETRTHNIH IN KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

SKS KAMNICA, 18. 10.

KS Kamnica brez odgovorov glede komunalne ureditve

Udeležba v Kamnici niha. Na prvem popoletnem zboru so izpostavili_e kar nekaj zadev, v katere bi se bilo treba poglobiti, a se to morda ne bo zgodilo, saj je premalo angažiranih ljudi, ki bi se lotile_i strategije, kako postopati za npr. ustrežnejšo plinifikacijo v kraju. Vendar so pripravile_i dopis, ki opisuje problematične točke v Kamnici in možnosti njihove ustrežnejše ureditve. Na prejšnjem zboru, ki je bil v sredo, 18. oktobra, smo ga kljub temu, da je že bil potrjen in odposlan na naslov KS, ponovno prebrale_i. Govora je bilo tudi o načinu pridobivanja informacij javnega značaja in o tem, da udeleženec pripravlja vlogo, da bo z njo pridobil informacije glede malih čistilnih naprav. Poročalo se je tudi o ideji, ki je bila izražena na prejšnjem zboru – o šolskem avtobusu na Medič. Udeleženec je preveril zanimanje svojih sosed_ov in ugotovil, da trenutno potrebe po šolskem avtobusu tam ni. Poročale_i so tudi o delovanju SSVUJD in Mestne delovne skupine za drevesa.

SČS KOROŠKA VRATA, 19. 10.

Na tokratnem zboru SČS Koroška vrata so se udeleženci še naprej ukvarjali s platanami na Kamniški ulici, ki so po njihovem mnenju bolne. Na MOM bodo naslovili dopis, ki bo občino seznanil s problematiko. Tokrat so bili na zboru prisotni tudi nekateri stanovalci Vrbanske ceste, kjer šibke platane prav tako povzročajo mnoge nevšečnosti. Odločili so se, da pridobijo mnenje ostalih stanovalcev Vrbanske, preden se bodo odločili za nadaljnje ukrepe.

Ponovno so odprli temo katastrofalne prometne ureditve na območju Kosarjeve, Medvedove in Rosinove ulice. Ulice so brez pločnikov, na zelenicah so vseskozi parkirani avtomobili, tako da se zelenice ob deževju spremenijo v prave blatne jame. Eden od udeležencev je izpostavil, da so na teh ulicah pred več kot 40 leti pločniki bili, a so jih odstranili. Na nevdržno stanje na tem območju bodo ponovno opozorili občino.

Na koncu je tekla še debata o pomanjkanju kesonov za odmetavanje odpadnega listja, ki v jesenskem času povsem prekrije ceste in pločnike, a jih pristojne službe ne čistijo. Občani to počnejo sami, vendar nato listja nimajo kam odvreči. Zaradi tega bodo povprašali Snago, če lahko postavi dodatne kesone.

SČS STUDENCI, 19. 10.

Na Studencih so se udeleženci vnovič odločili, da kljub vsemu nadaljujejo s predlogom vzpostavitve enosmernosti na začetnem delu Kamenškove ulice z zagotovitvijo krožnega pretoka prometa po sosednjih ulicah. Zato se bodo obrnili na mestno četrt. Ta naj, kot so pred tem v odgovoru povedali v pristojnem uradu, zadevo preuči na način, da bo jasno, kako bi takšna sprememba širše vplivala na prometno ureditev na Studencih. Ker je prometna problematika na Studencih res

pereča, se mestni delovni skupini za promet po novem pridružujeta dva predstavnika s tega konca, v obravnavo in reševanje tej delovni skupini pa uvodoma prinašata problematiko tovornih vozil, ki jih je na Studenskih ulicah zaslediti vse več – ne samo na poti, vedno več tudi parkiranih po ulicah.

Ker je degradacija okolja na Studencih precejšnja, udeleženi s tokratnega zbora na ostale delujoče samoorganizirane skupnosti naslavljajo poziv za oblikovanje še ene delovne skupine, ki bi se posvetila ekologiji in prostoru.

SČS NOVA VAS IN SČS RADVANJE, 24. 10.

24. oktobra se je na zboru SČS Nova vas zbralo kakšnih trideset krajanov in krajanov, med njimi tudi nekateri prebivalci Radvanja, da bi se konkretno pogovorili o oni sami temi – kakšne vsebine si ljudje želimo za skupno področje, ki ga začrtava Pekrski potok. Pred nekaj meseci se je za ta namen na zboru oblikovala delovna skupina. Ta je poskrbela, da se projekt Ureditve parka ob Pekrskem potoku, ki je od lani umeščena med vsebine mestne Trajnostne urbane strategije (TUS), oblikuje strokovno in s sodelovanjem ljudi, ki tukaj živijo. Prebivalcem so se zato pridružili izvedenci za krajinsko arhitekturo in predstavniki občinske projektne pisarne, pristojne za pripravo projekta.

Oba krajinska arhitekta sta tako kot drugi udeleženi na zboru povsem prostovoljno namenila svoje znanje in čas, da sta prebivalcem postregla z informacijami, ki so služile kot podlaga za nadaljnje razmišljanje o konkretnih vsebinah. Prvi, krajinar Aleš Koprivšek, je predstavil zgodovino ideje parka ob Pekrskem potoku. Kot protiutež Mestnemu parku na levem bregu Drave se je ideja parka ob Pekrskem potoku porodila že daljnega leta 1977. Od takrat in vse do danes je bilo ideji namenjenih zgolj nekaj projektnih rešitev, ki so namesto uresničenja romale v uradniške predale. Krajinar Marko Klemenčič se je v nadaljevanju predvsem usmeril v predstavitev nekaterih projektov iz sveta, ki so v luči posebnosti Pekrskega potoka precej smotrne in uporabne. Lastnost pekrskega potoka je namreč precej dinamično

nihanje nivoja vode – predstavljene rešitve so se osredotočale prav na to: kako urediti potok, ki lahko tudi poplavi; kako najti rešitve, da je potok zanimiv in lep tudi, ko v njem ni vode; kako viške vode v določenih trenutkih tudi smiselno uporabiti.

Zgoraj omenjeni razmisleki se v okviru ideje o parku ob Pekrskem potoku pojavljajo prvič, upoštevajoč tudi trenutno zasnovo projekta, kot je bila umeščena v TUS. Da še ni prepozno vključiti razmisleke, je v nadaljevanju potrdil Teobald Pajnik iz projektne pisarne MOM, ki je povedal, da je trenutna zasnova projekta zgolj podlaga, zastavljena zato, da je bilo moč opredeliti ključne prvine projekta in jih ovrednotiti. Slab milijon težek projekt, ki bo v 80 odstotkih financiran z evropskimi sredstvi, je tako še nepopisan list, ki čaka na ideje ljudi, na podlagi katerih bo stroka izdelala projektne rešitve.

In kaj so ljudje povedali? Čeprav je bilo konkretnih idej manj, kot bi si kdo želel, je iz povedanega na tokratnem zboru nedvoumno nekaj: ljudje si želijo živega potoka, kakršen je nekoč že bil. Bogatemu biotopu, polnemu rastlinja in živali, bi v osnovi dodali le še urejeno sprehajalno pot in projekt bi že lahko šteli za zelo uspešen. Kar precej nerazumevanja so ljudje pokazali do časovno deljene izvedbe, ki jo načrtuje občina. Projektne pisarni so zato večkrat položili na dušo, da navkljub nekaterim koristim, ki jih takšen deljen pristop prinaša, sam Pekrski potok pogle dajo kot celoto, vsaj na nivoju snovanja ideje. Karakteristike potoka, ki zahtevajo nekatere posebne rešitve, to namreč zahtevajo. Zelo jasni so bili tudi glede izbire materialov za vsebine, ki bi dopolnjevale dogajanje v parku, ob potoku. Te naj bodo naravne – take, ki se vklaplajo v okolje. Rekreatijske površine naj bodo zasnovane tako, da omogočajo medgeneracijsko druženje, je predlagal udeleženi, ker je mnenja, da imamo igrišč, na katerih se igrajo otroci, odrasli pa postopajo na obronkih, že preveč. Naj bodo tudi oblikovane na način, ki omogoča bolj kreativno uporabo »rekvizitov«, kot to na primer zagotavljajo razne telovadnice na prostem. Živ potok naj bo tudi učilnica na prostem, so si bili precej

Delavnica o parku ob pekrskem potoku

enotni udeleženi, saj so v neposredni bližini kar tri osnovne šole. Vendar ne gre samo za otroke, radovednost in vedoželjnost združujeta vse generacije – naj jih tudi v spoznavanju narave. No, narava ima še eno pomembno lastnost – zagotavlja nam hrano. Zato je na plodna tla padla tudi ideja o zasaditvi sadnih dreves na področju parka.

Popotnica snovalcem projekta je že zdaj dobra, a se bodo razprave, tudi s pomočjo strokovnjakov, nadaljevale še v prihodnje. Kar še posebej razveseljuje, je sklep zbora, sprejet na predlog občinske projektne pisarne – da se vse idejne rešitve, ki bodo prispele na javni poziv občine, prav tako razgrnejo in predstavijo na zboru ter da prebivalci sodelujejo tudi v komisiji, ki bo na koncu med rešitvami izbrala tisto, ki bo po 40 letih končno tudi uresničena.

SČS MAGDALENA, 24. 10.

V Magdaleni so prebivalke novo sezono zborov pričele tako, da so se spomnile uspešne prijave inšpekciji, ki je ukrepala in lastnika zasebnega zemljišča opomnila, da je parcele treba vzdrževati. Sosea poroča, da je od takrat naprej zemljišče ustrezno pokošeno, zato je na njihovih glavah manj sivih las. Tema se je nadaljevala. Udeleženke so pregledale in dopolnile nov dopis, naslovljen

- na Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor ter na občinski Sektor za okolje, saj je v Magdaleni več parcel, ki niso ustrezno vzdrževane. Udeleženke so prepričane, da bi Odlok o javnem redu in miru rešil marsikatero zagato, saj bi veljal kot osnova reševanja neustrezno urejenih in vzdrževanih območij ter drugih nevšečnosti, s katerimi se ljudje srečujejo. SČKS-ji na pomanjkljivosti Odloka o javnem redu in miru opozarjajo že dalj časa, pripravljen je bil tudi opis vsebin, ki bi jih JRM lahko združeval. Udeleženke so poročale tudi o razraščanem japonskem dresniku ob Dravi. Sklenile so glave in se domislile, da se povežejo z ostalimi SČKS-ji in Medobčinskim uradom o varstvo okolja in ohranjanje narave ter organizirajo delovno akcijo. Širom Maribor a bi tako odstranjevale_i to invazivno rastlino in jo nato poslale_i v proizvodnjo papirja, kar je bilo lani storjeno v Ljubljani.

SČS TAVOR, 25. 10.

- Soglasnosti o tem, ali se odzvati na odgovor MČ Tabor o pozivu samoorganizirane skupnosti, da se odstavi podpredsednico njihove mestne četrti, udeleženi na tokratnem zboru niso dosegli. Nekateri so bili mnjenja, da se je treba odzvati na zapisan odgovor, iz katerega je razvidno, da izvoljeni predstavniki v tej četrti ne posedujejo niti osnovnega poznavanja predpisov, ki urejajo njihovo izvolitev in delovanje, hkrati pa ga nekateri očitno niso razumeli ali ga videli kot smiselnega, saj ne verjamejo, da jih bodo upoštevali. So pa obravnavali, dopolnili in potrdili dopis, ki se nanaša na načrtovano postavitev manjše samopostrežne bencinske črpalke pri trgovini Hofer na Linhartovi. Kljub temu da je lokacija izven MČ Tabor, so bili mnjenja, da se je treba odzvati na te načrte sicer zasebne investicije, katere učinki pa so v nasprotju s tem, kar želi Maribor glede na sprejeti strategiji – prometno strategijo in TUS, doseči. Ker se zna zadeva že v kratkem pojaviti na dnevnem redu potrjevanja vsebin v mestnem svetu, bodo poziv posredovali mestnim svetnicam in svetnikom ter pristojnemu uradu, istočasno pa bodo pozvali tudi ostale zборе, da obravnavajo to tematiko.

SČS POBREŽJE, 25. 10.

Na zboru SČS Pobrežje so udeleženci obdelali več tematik. Najprej so se pogovarjali o prometu na ulici Heroja Vojka, kjer je promet vse gostejši, ulica pa je za takšen obseg pločevine postala preozka. Prav tako mnogi stanovalci svoje avtomobile parkirajo kar na ulici, čeprav imajo vsi dovolj prostora na svojih dvoriščih – kar predstavlja dodatno oviro. O tem bodo obvestili MČ Pobrežje.

Na MČ Pobrežje je prav tako potekal sestanek z Uradom za komunalo, promet in prostor, ki sta se ga udeležila tudi krajana, udeleženca zбора. Tema sestanka je bila prometna problematika Pobrežja. Beseda je tekla o ulici XIV. divizije, o križišču Puchova-Vrazova in o avtobusnem postajališču na Črnogorski ulici. Pogovarjali so se tudi o Malečniškem mostu, ki letos še ne bo obnovljen. Udeležence skrbi, da čez most več ne smejo voziti tovorna vozila, niti vozila Snage, še vedno pa ga prečijo šolski avtobusi in avtobusi mestnega potniškega prometa. Kakšna je dejanska (ne)varnost vožnje čez most, se sprašujejo udeleženci.

Udeleženec je pripravil dopis za MOM (odgovor na odgovor) glede avtobusne proge št. 13. V njem je pripravil predloge za prestrukturiranje obstoječega voznega reda, obenem pa se želi tudi sestati s pristojnimi, da se pogovorijo o omenjeni avtobusni liniji.

Na koncu je stanovalec z območja bivše tovarne Svila povedal, da se tamkajšnji prebivalci več ne nameravajo pogovarjati z občino – to so počeli

- zadnjih 11 let, a občina v tem času ni naredila
- prav nič, da bi prisluhnila težavam prebivalcev in
- rešila problem. Zdaj bodo uporabili druge mož-
- nosti. Pri pregledovanju dokumentov in katastra
- so že ugotovili, da občinsko podjetje Marprom, ki
- ima na tem območju zdaj garaže za vse avtobu-
- se mestnega prometa, sploh ni nikamor vpisano
- in torej deluje na tem območju nezakonito – na
- parceli, kjer so garaže, Marprom nima zabeleže-
- nega niti naslova. Zbor SČS Pobrežje zato v celoti
- podpira nadaljnje korake stanovalcev.

SČS CENTER IN IVAN CANKAR, 26. 10.

- Udeleženke in udeleženci so na zboru sprego-
- vorili o mačehovskem odnosu mestnih in četr-
- trtnih oblastnikov do zelenih površin v mestu.
- Poleg nedavno posekanih dreves na igrišču
- Kneza Koclja bodo opozorili tudi na ploščad
- pred železniško postajo Maribor in parkirišči,
- kjer se nahaja velika in dolga zelenica, kjer je bila
- načrtovana zasaditev dreves. Ker se predsednik
- MČ Ivan Cankar ni strinjal z zasaditvijo dreves
- na tem območju, so drevesa zasadili ob njivi na
- Streliški cesti. Ta drevored je danes v zelo sla-
- bem stanju, saj občina ni poskrbela za ustrezno
- vzdrževanje dreves. Občina nima posluha tudi
- za občane in občanke, ki opozarjajo na pove-
- čanje hrupa v mestu. Ob železniški postaji se je
- nekdaj nahajal star objekt, natančneje ob parki-
- rišču za avtodome, ki so ga podrli. Sedaj tamkaj-
- šnji prebivalci in prebivalke nimajo protihrupne-
- ga zida, Slovenske železnice pa ne nameravajo
- postaviti nadomestnega. Enako kot v primeru
- izsekavanj dreves so tudi tukaj pomembnejša
- parkirišča, ki so jih postavili odgovorni namesto
- protihrupne ograje. Enako se dogaja tudi na Ko-
- roški cesti, kjer prebivalke in prebivalci trpijo za-
- radi nočnega nemira. Odgovorni pozabljajo, da
- je tem ljudem kršena ustavna pravica do zdrave-
- ga življenjskega okolja. Poleg velikih težav, s ka-
- terimi se soočajo prebivalke in prebivalci Koro-
- ške ceste, so udeleženke nazadnje spregovorile
- tudi o neurejenosti kolesarskih stez v mestu. Od
- pristojnih bodo v prihodnje zahtevale pojasnilo,
- zakaj so kolesarske steze v Mariboru v nasprotju
- z zakonodajo in ogrožajo kolesarje.

MČ Pobrežje

INICIATIVA MESTNI ZBOR (IMZ) V PREDSTAVLJENIH POSVETOVANJIH Z OBČANI NE PREPOZNA PARTICIPATORNEGA PRORAČUNA

Kot predlagateljica uvedbe participatornega proračuna in avtorica modela participatornega proračuna, ki so ga posvojile vse občine v Sloveniji, ki so se poslužile tega načina vključevanja občanov v odločanje o porabi proračunskih sredstev, je Iniciativa mestni zbor z zanimanjem spremljala razvoj participatornega proračuna v Mariboru. Ravno IMZ si najbolj želi, da bi participatorni proračun uspel in se čim hitreje razširil po celi občini in seveda tudi drugod po Sloveniji. Pri tem ima IMZ že nekaj izkušenj, saj so njeni aktivisti sodelovali tudi pri uvajanju participatornega proračuna v Občini Komen in Mestni občini Nova Gorica. Tudi vse ostale občine, ki izvajajo participatorni proračun, so uporabile model izvedbe, ki ga je izdelala IMZ. Vse občine so zelo zadovoljne s potekom in tudi z rezultati, ki jih takšno izvajanje prinaša.

Vredno pa se je spomniti, da sodelovanje med IMZ in Mestne občine Maribor (MOM) glede participatornega proračuna ni vedno potekalo gladko. Junija letos sta oba predstavnika IMZ izstopila iz delovne skupine MOM, kajti župan Fištravec ni želel zagotoviti nikakršnega zneska, ki bi se zagotovo uporabil za izvedbo projektov, ki bi jih občani izbrali v participatornem proračunu. Niti gradiva, ki ga je pripravila delovna skupina, ni želel predložiti v obravnavo na seji mestnega sveta, kar sta se IMZ zdelala minimalna pogoja, brez katerih ne more biti kakovostne izvedbe. Ob izstopu predstavnikov IMZ iz delovne skupine je župan Fištravec zagotovil, da se bo z delom na participatornem proračunu nadaljevalo in da bo občina obljubljen širitev, čeprav brez pomoči IMZ, tudi izvedla.

Mestna občina Maribor je na tiskovni konferenci 26. 10. 2017 razgrnila že leta 2015 napovedano širitev pilotnega projekta participatornega proračuna, ki se je takrat v Mestni četrti Radvanje izvedel prvič v Sloveniji. V IMZ ugotavljamo, da je pri širitvi iz MČ Radvanje na šest četrti participatorni

- proračun razvodenel do nerazpoznavnosti.
- Če je bilo za PP v Mestni četrti Radvanje zagotovljeno 100.000 € za izglasovane projekte in dano zagotovilo, da se bo v okviru teh sredstev izglasovano voljo občanov tudi izvedlo, potem je sedanje stanje takšno, da za tri mestne četrti in tri krajevne skupnosti (ki združujejo 31.000 prebivalcev) ni zagotovljen niti en evro, zagotovljena sredstva pa se nadomeščajo z nedoločeni »če bo denar« in jamranjem, kako ni denarja.
- Če je bilo v MČ Radvanje zastavljeno, da bo glasovanje občanov pri umeščanju v proračun odločilni dejavnik in je bilo jasno, kateri projekti po glasovanju spadajo v proračun in kateri ne, je stanje v širitvi popolnoma drugačno. Kljub temu, da tudi v širitvi MOM predvideva, da bodo občani lahko glasovali o predlaganih projektih, so govorci na tiskovni konferenci hiteli pojasniti, da rezultat tega glasovanja nič ne pomeni, saj dejansko sploh ni nobenega kriterija, po katerem lahko nek projekt označimo z »izglasovan«. Težav z ugotavljanjem, kateri projekti, ki so bili predmet glasovanja, bodo nato prišli v proračun, tu še ni konec. Projekte, za katere so glasovali občani, namreč lahko (ali pa tudi ne) sveti mestnih četrti in krajevnih skupnosti poljubno pomešajo v lastne prednostne seznane, ki niso bili del glasovanja. Prioritetno listo posredujejo MOM, ki potem projekte na tej listi vključi v proračun ali tudi ne, in sicer v poljubnem zaporedju. Praksa v preteklosti kaže, da MOM pri pripravi proračuna te prioritete zelo prosto- dušno interpretira ali ignorira in tudi zdaj ni nihče zagotovil, da bo v prihodnosti kaj drugače.
- Pričakovano uspešnost takšnega netransparentnega in kapricam organov podvrženega postopka lahko presojamo s primerjavo izvedbe pilotnega projekta iz MČ Radvanje. V MČ Radvanje je bil zastavljen jasen in matematično natančen postopek izbire izglasovanih projektov, ki naj bi po načrtu od izglasovane prioritete romali direktno v predlog proračuna. Kljub kristalni jas-

nosti in obljubljenem finančnem okvirju je realizacija 100.000 € obljubljenih sredstev za izvedbo štirinajstih izglasovanih projektov eno leto po tem, ko naj bi bili vsi končani, še vedno pod 25 %. Od štirinajstih izglasovanih projektov so bili izvedeni najcenejši štirje, nekateri so v različnih fazah izvedbe, za nekatere pa je MOM kar prostodušno pojasnila, da jih ne nameravajo izvesti. Po obravnavi, ki so ga za IMZ predložile občinske službe, so dejansko izvedli dela le za 23.200 € od 97.000 €, ki so bili za ta namen določeni v proračunu leta 2016. Če se je kristalno jasen postopek v primeru MČ Radvanje tako sfižil, lahko sklepamo, da bo realizacija zdaj še slabša, saj se nihče ni ničemu zavezal.

Vsekakor je nedvomno to, da participatorni proračun, kot ga je sedaj zastavila MOM, ni namenjen temu, da bi občani lahko soodločali o porabi sredstev, saj lahko po tem, ko občani izrazijo svojo voljo, kar dva različna organa to voljo preoblikujeta in jo samo delno upoštevata ali sploh ne. Ker finančni okvir ni določen, prav tako pa ni jasno, kateri projekti so tisti, ki so »izglasovani«, je tudi pri najboljši dobri veri vseh sodelujočih neizogibno, da bo prihajalo najmanj do preoblikovanja z

glasovanjem izražene volje občanov. Kar seveda pomeni, da se bo v proračunu odražala volja preoblikovalcev, ne volja občanov. Praksa, ki jo je zastavila MOM, je v neposrednem nasprotju z izvedbo participatornega proračuna, kot ga uvajajo vse druge občine v Sloveniji, in radikalno odstopa tudi od lastnega pilotnega projekta, ki je to dobro prakso v Sloveniji tudi uvedel. Odstopanje je tako veliko, da ga v luči siceršnje izvedbe v drugih občinah sploh ne moremo več imenovati participatorni proračun. Gre le za popolnoma nezavezujoče posvetovanje z občani, ki ne izpolnjuje osnovnega pogoja – namreč soodločanja občanov. V tem smislu MOM uvaja v slovenski prostor novo slabo prakso, za katero lahko le upamo, da je ne bo posnemala kakšna druga občina. Pri vsem skupaj je morda vredno omeniti, da je nezavezujoče glasovanje v projektih pomaknjeno kar šest mesecev v prihodnost in je postavljeno v predvolilni čas. Seveda pa je realizacija, torej dejanska umestitev projektov v proračun, postavljena v čas po volitvah.

✿ Matic Primc

Celotna izjava je dostopna na www.imz-maribor.org

ČETRNI IN KRAJEVNI ZBORI

Vključi se v Inicijativo Mestni Zbor in prispevaj svoj delež izboljšanju mesta! Pridružiš se nam lahko vsak ponedeljek ob 18. uri, v pritličju Tkalke (Tkalski prehod 4). E-pošta: info@imz-maribor.org.

VABLJENI_E NA ZBORE

SČS Radvanje	torek, 7. 11., 18.00	MČ Radvanje, Lackova 43
SČS Magdalena	torek, 7. 11., 18.00	MISC INFOPEKA, Ob železnici 8
SKS Pekre	sreda, 8. 11., 18.00	Dom kulture Pekre, Bezjakova 4
SČS Pobrežje	sreda, 8. 11., 18.00	MČ Pobrežje, Kosovelova 11
SČS Tabor	sreda, 8. 11., 18.00	MČ Tabor, Metelkova 63
SČS Center in Ivan Cankar	četrtek, 9. 11., 18.00	Zveza prijateljev mladine, Razlagova 16
SKS Kamnica	sreda, 15. 11., 18.00	KS Kamnica, Vrbanska 97
SČS Nova vas	četrtek, 16. 11., 18.00	MČ Nova vas, Radvanjska 65
SČS Studenci	četrtek, 16. 11., 18.00	MČ Studenci, Erjavčeva 43
SČS Koroška vrata	četrtek, 16. 11., 18.00	MČ Koroška vrata, Vrbanska 10